

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱ**

2020/2021 ուսումնական տարի

**«ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ» ԱՌԱՐԿԱՅԻ
Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր**

1. Հարկային իրավունքի գիտության հասկացությունը, առարկան, մեթոդաբանությունը, աղբյուրները և տեղը իրավաբանական գիտությունների համակարգում:
2. Հարկման ընդհանուր և մասնավոր տեսությունները և դրանց նշանակությունը:
3. Հարկի սահմանադրաիրավական հիմունքները և դրա սահմանման իրավական կարգավորումները:
4. Հարկի գործառույթները, իրավական հատկանիշները և դրանց փոխադարձ կապը:
5. Հարկերի դասակարգումը դրա իրավական նշանակությունը: Պետական պարտադիր վճարների բնութագրումը և հարկից դրանց տարանջատման առանձնահատկությունները:
6. Հարկային իրավունքի հասկացությունը, առարկան և մեթոդը: Հարկային իրավունքի համակարգը, տեղն ու դերը ՀՀ իրավական համակարգում:
7. Հարկային իրավունքի սկզբունքները, գործառույթները և աղբյուրները:
8. Հարկաիրավական նորմի և կառուցվածքի հասկացությունն ու առանձնահատկությունները:
9. Հարկային իրավահարաբերության հասկացությունն ու առանձնահատկությունները: Հարկային հարաբերությունների ծագման, փոփոխման և դադարման հիմքերը:
10. Հարկային օրենսդրության ժամանակակից հիմնախնդիրները և զարգացման միտումները: Հարկային օրենսդրության համակարգը և դրա դերն ու նշանակությունը:
11. Հարկային օրենսդրության հասկացությունը, դրա ընդունման ու գործողության մեջ դնելու առանձնահատկությունները:
12. Հարկային օրենսդրության համակարգումն ու կոդիֆիկացումը: Հարկային օրենսգրքի ժամանակակից հիմնահարցերը:
13. Միջազգային պայմանագրերը և դրանց նշանակությունը ՀՀ հարկային օրենսդրության համակարգում:
14. Հարկի իրավաբանական կազմը և դրա տարրերը: Հարկի իրավաբանական կազմի հիմնական և երկրորդային տարրերի նշանակությունը:
15. Հարկի օբյեկտը և դրա բովանդակությունը: Հարկային ժամանակաշրջանի հասկացությունը:
16. Հարկի հաշվարկման կարգն ու եղանակները: Հարկի դրույքաչափի հասկացությունը և տեսակները: Հարկի վճարման եղանակները, ժամկետները և կարգը:
17. Հարկային արտոնությունների և երկրորդային այլ տարրերի իրավական նշանակությունն ու հիմնահարցերն:
18. Պետության հարկային քաղաքականության հասկացությունը, նպատակներն, խնդիրները, սկզբունքներն ու նշանակությունը: Հայաստանի Հանրապետության հարկային քաղաքականության սահմանադրաիրավական հիմունքները:
19. Հարկային քաղաքականության իրականացման մեթոդները, ձևերը, լծակները և դրանց իրավական բովանդակությունն ու նշանակությունը:
20. Հարկային հսկողություն. հասկացությունը և իրավական բովանդակությունը: Հարկային հսկողությունը որպես հարկային իրավունքի ինստիտուտ:

21. Հարկային հսկողության գործառույթները: Հարկային հսկողության տեսակները, ձևերը և մեթոդները:
22. Հարկային ստուգման հասկացությունը և բովանդակությունը: Հարկային ստուգման անցկացման և կազմակերպման իրավական կարգավորումը Հայաստանի Հանրապետությունում:
23. Հարկային պլանավորում. իրավաբանական բովանդակությունը և զարգացման ժամանակակից հիմնախնդիրները: Հարկային պլանավորման փուլերն ու սահմանները:
24. Միջազգային հարկային պլանավորումը և դրա առանձնահատկությունները:
25. Հարկման ոլորտում պետությունների համագործակցության նորմատիվային բովանդակությունը, նպատակները և ձևերը:
26. Միջազգային կրկնակի հարկման հասկացությունը, ծագման պատճառները և բացառման միջոցները:
27. Միջազգային հարկային իրավունքի էությունը, բովանդակությունը և նշանակությունը:
28. Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների (ԱՊՀ) միջազգային համագործակցությունը հարկման ոլորտում:
29. Հարկային իրավախախտման հասկացությունը, դասակարգումը և հիմնական հատկանիշները: Հարկային իրավախախտման կազմի առանձնահատկությունները:
30. Հարկային իրավախախտման սուբյեկտիվ կողմի հիմնահարցերը հարկային իրավունքում: Հարկային իրավախախտումների նպատակը և դրդապատճառները: Հարկային հանցագործություններ:
31. Հարկային իրավունքի համակարգում պատասխանատվության հասկացությունը, ձևերը և սահմանման սկզբունքներն ու հատկանիշները:
32. Վարչական պատասխանատվության կիրառման հիմնական պայմանները:
33. Քրեական պատասխանատվություն հարկային օրենսդրությունը խախտելու համար:
34. Կարգապահական և նյութական պատասխանատվության կիրառման առանձնահատկությունները հարկային իրավունքի համակարգում:
35. Հարկային ծառայության հասկացությունը, բովանդակությունը և իրավական կարգավորումը Հայաստանի Հանրապետությունում: Հարկային ծառայության տեղն ու դերը հանրային ծառայության համակարգում:
36. Հարկային ծառայության մարմնի իրավական կարգավիճակը և դրա ժամանակակից հիմնախնդիրները: Հարկային ծառայության մարմինները ՀՀ իրավապահ մարմինների համակարգում:
37. Հարկ վճարողի իրավունքներն ու պարտականությունները:
38. Հարկ վճարողի իրավունքների վարչական և դատական պաշտպանության հիմնախնդիրները սահմանադրաիրավական կարգավորումների համատեքստում:
39. Հարկային հարաբերությունների այլ մասնակիցների իրավական կարգավիճակը և դրա ժամանակակից հիմնահարցերը:
40. ՀՀ հարկերի համակարգի հասկացությունը և կառուցվածքը:
41. Եկամտային հարկի հասկացությունը, բովանդակությունը, իրավաբանական կազմը և տարրերը:
42. Շահութահարկի հասկացությունը և նշանակությունը: Շահութահարկի իրավաբանական կազմը և տարրերը:

43. Ավելացված արժեքի հարկի հասկացությունը: Ավելացված արժեքի հարկի իրավաբանական կազմը և տարրերը:
44. Ակցիզային հարկի հասկացությունը և բովանդակությունը: Ակցիզային հարկի իրավաբանական կազմը և տարրերը:
45. Անշարժ գույքի հարկի հասկացությունը և նշանակությունը: Գույքահարկի իրավաբանական կազմը և տարրերը:
46. Փոխադրամիջոցների գույքահարկ հասկացությունը և բովանդակությունը: Հողի հարկի իրավաբանական կազմը և տարրերը:
47. Շրջանառության հարկի հասկացությունը, իրավաբանական կազմը և կիրառման առանձնահատկությունները
48. Բնապահպանական հարկի հասկացությունը, իրավաբանական կազմը և կիրառման առանձնահատկությունները:
49. Ճանապարհային հարկի հասկացությունը, իրավաբանական կազմը և կիրառման առանձնահատկությունները:
50. Արտոնագրային հարկի հասկացությունը, իրավաբանական կազմը և կիրառման առանձնահատկությունները:
51. ՀՀ մաքսային ծառայության մարմինների խնդիրները, գործառույթները և իրավասությունները հարկման ոլորտում:

Իրավագիտության ամբիոնի վարիչ՝

Ա.Եզեկյան

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ա) նորմատիվ իրավական ակտեր

1. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրություն (2015 թվականի փոփոխություններով)
2. ՀՀ հարկային օրենսգրիքը (ընդունվել է 2016թ. հոկտեմբերի 4-ին)
3. «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» օրենքը (ընդունված 2000թ. մայիսի 17-ին)
4. «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքը (ընդունված 2002 թ. հուլիսի 3-ին)

բ) հիմնական գրականություն

1. Բեգլարյան Ա.Գ. Հարկային քաղաքականության սահմանադրաիրավական կարգավորման հիմնախնդիրները, Երևան, 2017:
2. **Խաչատրյան Ա. Հ.**, Հարկային իրավունք. Երևան, 2003:
3. **Հարությունյան Վ.**, Հարությունյան Ս., Հարությունյան Տ., Հարկեր և հարկազանձում, Երևան 2010:
4. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության մեկնաբանություններ / ընդ. խմբագրությամբ՝ Գ.Հարությունյանի, Ա.Վաղարշյանի, Եր., 2010:
5. **Սուքիասյան Գ., Մուրադյան Ս.** ՀՀ Ֆինանսական իրավունք. Երևան, «Մխիթար Գոշ», 2010:
6. **Սուքիասյան Գ.Ա.** Ֆինանսական իրավունք. Երևան, 2014:
7. **Օսիկյան Ա.** Հարկային իրավախախտումներ և պատասխանատվություն հարկային օրենսդրությունը խախտելու համար, Երևան, 2008:

գ) լրացուցիչ գրականություն

1. **Бекренева Т.Д.** Конституционный принцип презумпции невиновности в налоговом праве.// «Налоги», № 3, 2007.
2. **Брызгалин А.В., Берник В.Р., Головкин А.Н.** Виды налоговых правонарушений: теория и практика применения. М.2014.
3. **Брызгалин А.В., Берник В.Р., Головкин А.Н., Брызгалин В.В., Баженов О.И.** методы налоговой оптимизации, или Как избежать опасных ошибок. М.: 2015.
4. **Винницкий Д.В.** Российское налоговое право: проблемы теории и практики. СПб., 2012.
5. **Винницкий Д.В.** Субъекты налогового права. М., 2011.
6. **Грачева Е. Ю., Соколова Э. Д.** Налоговое право: вопросы и ответы. Изд. 6-е, исп. и доп. М., 2015.
7. **Злобин Н.Н.** Налог как правовая категория: М., 2012.
8. **Козырин А. Н.** Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 2014.
9. **Кузнецова Н.Г.** Налоговый Кодекс. Сроки и последствия их несоблюдения. СПб., 2011.
10. **Кучеров И.И, Соловьев И.Н.** Уголовная ответственность за налоговые преступления. М., 2012.
11. **Мещерякова О.В.** Налоговые системы развитых стран мира (справочник). М.:2011.
12. **Михайлова О.Р.** Толкование норм налогового законодательства: Учебное пособие/ ПепеляеваС.Г. М. 2014.
13. **Налоги и налоговое право. Учебное пособие / Под ред. А. В. Брызгалина. М., 2016.**
14. **Пансков В.Г.** Налоги и налогообложение в РФ. Учебник для вузов. М.: 2007.
15. **Пепеляев С.Г.** Налоги. Реформы и практика. М.: 2014.
16. **Пушкарева В. М.** История финансовой мысли и политики налогов. М., 2012.
17. **Толстопятенко Г.П.** Европейское налоговое право. Сравнительно-правовое исследование. М., 2011.
18. **Химичева Н.И.** Налоговое право. М.: 2012.
19. **Чуркин А.В.** Объект налогообложения: правовые характеристики. М., 2014.
20. **Щекин Д.М.** Судебная практика по налоговым спорам. М., 2014.